



Agroecology and  
Safe Food System  
Transitions



**ALiSEA**  
Agro-ecology Learning alliance in South East Asia

# National Foresight and Theory of Change Workshop

បទពិសោធន៍ និង ស្ថានភាព ទីផ្សារបន្លែ សរុប ភាព

Prepared by

Name: Bun Sieng

Date : 18 Oct 2022



Funded by the European Union and the French Development Agency



FONDS FRANÇAIS POUR  
L'ENVIRONNEMENT MONDIAL

# សេចក្តីណែនាំសង្ខេប

✓ ចាប់ដំណើរការនៅឆ្នាំ2012 (10ឆ្នាំ)

ផ្ដោតលើបន្ថែមសុវត្ថិភាព (សរីរាង្គ និងអនុវត្តិកសិកម្មល្អ)

✓ បានចុះកិច្ចសន្យាទិញសក់ជាមួយកសិករ ជិត300គ្រួសារ ជាង10ខេត្ត

✓ ភូមិកសិកម្មធម្មជាតិមានទិសដៅរួមគ្នា ជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការពង្រីកទិដ្ឋភាពនៃសុវត្ថិភាព និងជីវភាពកសិករក្នុងស្រុក





# ការនាំបន្លែសុវត្ថិភាពទៅកាន់ទីផ្សារ

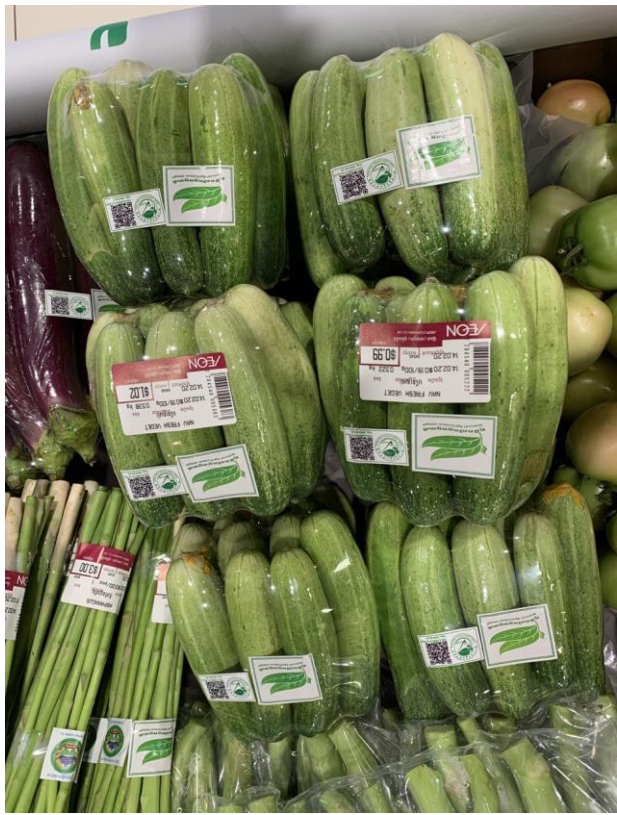
- មុននឹងជ្រើសរើសកសិករ យើងត្រូវពិនិត្យមើលទីតាំងជាមុន
- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលកសិករបន្ថែម
- សហការជាមួយមន្ទីរកសិកម្ម និងអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងគម្រោងនានាក្នុងការជម្រុញវិញ្ញាបនបត្រសុវត្ថិភាព (សរីរាង្គ និងCamGAP)
- មានកិច្ចសន្យាទិញលក់ជាមួយកសិករ
- ផ្តល់នូវតម្លៃសមរម្យសម្រាប់កសិករ និងធានាទិញពេញមួយឆ្នាំ
- លើកទឹកចិត្តទីផ្សារនិងអ្នកហូបបានជួបកសិករផ្ទាល់ដើម្បីយល់ពីគុណភាពទៅវិញទៅមកកាន់តែច្បាស់។
- ធានាគុណភាពពិតប្រាកដដល់អ្នកហូប





# ការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការជម្រុញបន្លែសុវត្ថិភាព

10 ឆ្នាំមុន	បច្ចុប្បន្ន
1-មានកសិករជាច្រើនមិនជឿថាអាចផលិតបន្លែសុវត្ថិភាពបាន (ទាំងសិរាង និងCamGAP)	1-អោយតែមានកិច្ចសន្យាទិញលក់ កសិករអាចផលិតអោយបាន
2-ដាំបន្លែវិលជុំ ប្រមូលផលរាល់ថ្ងៃតិចៗ មិនចេញទេ	2-កសិករកាន់តែពង្រីកផ្ទៃដីដាំដុះបន្លែសុវត្ថិភាពបន្ថែម ព្រោះគាត់ពិតជាអាចរកប្រាក់ចេញបានច្រើនជាងដាំបន្លែខាងក្រៅ
3-គុណភាពសុវត្ថិភាព ប៉ុន្តែមិនទាន់មានការព បញ្ជាក់គុណភាព	3-មានការបញ្ជាក់គុណភាពត្រឹមត្រូវ ទាំងបន្លែសុវត្ថិភាព និងបន្លែអនុវត្តកសិកម្មល្អ
4-ទីផ្សារមិនយល់អំពីស្លាកសញ្ញាសុវត្ថិភាព និងការបញ្ជាក់គុណភាព	4-ទីផ្សារជាច្រើនមានការយល់ដឹងអំពីការបញ្ជាក់គុណភាព និងទាមទាររកស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព
5-មានទីផ្សារតិចតួចលក់បន្លែសុវត្ថិភាព	5-ទីផ្សារបន្លែសុវត្ថិភាពរីកចម្រើនកន្លែង កាន់តែងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរក
6-គម្រោងជាច្រើនផ្តោតលើការផលិត	6-មានគម្រោងជាច្រើនផ្តោតលើការជម្រុញទីផ្សារបន្លែសុវត្ថិភាព





# ការពង្រីកទីផ្សាររបន្ថែមសុវត្ថិភាព

ក្នុងការពង្រីកបន្ថែមសុវត្ថិភាព ទីផ្សារមានតម្រូវការមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- កសិករមានភាពស្មោះត្រង់
- កសិករប្រមូលផ្តុំគ្នា នៅជិតៗគ្នាដើម្បី ងាយស្រួលតាមដាន និងដឹកជញ្ជូន
- អាចដាំបាននូវប្រភេទបន្លែដែលទីផ្សារ ត្រូវការ
- អនុវត្តតាមគោលការណ៍បន្ថែមសុវត្ថិភាព និងទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រ





# ហេតុអ្វីកសិករខ្លះផ្លាស់ប្តូរទៅដាំបន្លែសុខភាព?

មានកសិករកាន់តែច្រើនឡើងបានផ្លាស់ប្តូរពីកសិកម្មគីមី ទៅជាកសិកម្មអេកូឡូស៊ី ដោយសារគាត់មានការយល់ដឹងអំពី៖

- ✓ សុខភាពគាត់និងក្រុមគ្រួសារគាត់
- ✓ សុខភាពអ្នកជិតខាង អ្នកហូប និងបរិស្ថាន
- ✓ លក់បានថ្លៃជាងបន្លែខាងក្រៅ និងចំណេញជាង
- ✓ មាននិរន្តរភាពទីផ្សារនៅពេលគាត់មានកិច្ចសន្យាទិញលក់ជាមួយទីផ្សារ





# ឱកាស

- ផ្សារបន្ថែមសុវត្ថិភាពបើកថ្មីកាន់តែច្រើនឡើង ស្របពេលប្រជាជនមានការយល់ដឹងច្រើនអំពីការហូបបន្ថែមសុវត្ថិភាពដើម្បីសុខភាព
- ទាំងរដ្ឋ គម្រោងនានា និងវិស័យឯកជន កំពុងសហការគ្នាដើម្បីជម្រុញទិផ្សារបន្ថែមសុវត្ថិភាពអោយកាន់តែរីកចម្រើនថែមទៀត
- មានទិផ្សារជាច្រើនបានចុះកិច្ចសន្យាទិញលក់ជាមួយកសិករ
- ស្ថាប័នជាច្រើនកំពុងជម្រុញស្ថាភិសញ្ញាបញ្ជាក់គុណភាព ដែលអាចអោយអ្នកហូបមានទំនុកចិត្ត កាន់តែគាំទ្រច្រើនឡើង
- តម្រូវការបន្ថែមសុវត្ថិភាពមានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនិងមិនទាន់គ្រប់តម្រូវការ



# បញ្ហាប្រឈម

- ❖ ចំនួនកសិករដែលបានបញ្ជាក់គុណភាពនៅមានកំរិត មិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ យើងមិនអាចបិត់ស្លាកសញ្ញាបានគ្រប់ផលិតផល
- ❖ ចំនួនផ្ទះសំណាក់ញ៉ាំងាំងនៃកើនឡើងច្រើន តែនៅតែមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ គ្រប់តម្រូវការទីផ្សារ
- ❖ ការយល់ដឹងរបស់កសិករជាច្រើនលើវិធានការការពារដំណាំនៅមានកំរិត ពួកគាត់ភាគច្រើនផ្ដោតលើវិធានការព្យាបាលធ្វើអោយដំណាំពិបាក សង្រ្គោះនៅពេលមានជម្ងឺ ឬសត្វល្អិតផ្ទុះឡើង។
- ❖ មានបន្ថែមជាច្រើនដាក់ស្លាកសុវត្ថិភាពនៅលើទីផ្សារ ប៉ុន្តែមិនមានប្រភពច្បាស់លាស់



# ក្តី សង្ឃឹមក្នុង 10ឆ្នាំទៅមុខទៀត

- សង្ឃឹមថាប្រទេសកម្ពុជាយើងនឹងមានផ្សារលក់ដុំបន្ថែមសុវត្ថិភាពធំមួយ ដែលបន្ថែមគ្រប់ខេត្ត យកមកលក់នៅមួយកន្លែង (គម្រោងដី20ហាតិ)
- ងាយស្រួលក្នុងការបែងចែកបន្លែ ត្រប់តំបន់ ត្រីតគុណភាព និងចំនេញពេលវេលា ដល់ទីផ្សារ
- អាចធ្វើការនាំចេញ





# សំណូមពរ

តើកសិករអាចផលិតបន្លែសុវត្ថិភាពដោយមានវិញ្ញាបនបត្រសរីរាង្គ ឬអនុវត្តកសិកម្មល្អបានច្រើនជាមុនបានទេ? តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលមិនអាចទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រទាំងនោះ?

ស្នើសុំមានការសម្របសម្រួលផែនការដាំដុះបន្លែសុវត្ថិភាពថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្លែដាំដើសតម្រូវការច្រើនពេក ជាពិសេសនារដូវរំហើយ។

ស្នើសុំមានការចុះត្រួតពិនិត្យគុណភាពនៅលើទីផ្សារបានកាន់តែច្រើន





# សូមអរគុណ! THANK YOU

The project is funded by



## ASSET Partners

